

Notă: Acest document a fost întocmit numai în scopul de a oferi o modalitate facilă de citire a Ordinului Nr. 134 din 19 octombrie 2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, publicat în Monitorul Oficial Nr. 1.066 din 3 noiembrie 2022

OPCOM S.A. nu își asumă nicio răspundere în cazul în care există inadvertențe între acest document și Ordinele emise de ANRE cu privire la cadrul organizat de tranzacționare pe Piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.

Varianta oficială a Ordinului ANRE nr. 134/19.10.2022 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, este cea publicată în monitorul oficial al României Nr. 1.066 din 3 noiembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare (**Ordinul ANRE nr. 58/15.07.2025**).

ORDIN Nr. 134
din 19 octombrie 2022

pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen

Având în vedere prevederile art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1 - Se aprobă Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2 - Operatorii piețelor de energie electrică duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin și elaborează/actualizează propriile regulamente specifice de organizare și administrare a piețelor și le supun spre aprobare Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin.

Art. 3 - Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4 - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

Anexă

REGULILE GENERALE
privind piețele organizate de energie electrică la termen

Cap. I

Scop și domeniu de aplicare

Art. 1 - Prezentele reguli au drept scop stabilirea principiilor și cerințelor care se aplică piețelor organizate de energie electrică la termen, piețelor pentru ziua următoare și piețelor intrazilnice, în vederea tranzacționării energiei electrice în condiții concurențiale. Prezentele reguli nu se aplică pieței de echilibrare.

Art. 2 - (1) Piața organizată de energie electrică la termen cuprinde următoarele segmente:

- a) piața produselor standardizate la termen;
- b) piața produselor flexibile la termen;
- c) piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică.

(2) Piața produselor standardizate la termen reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a energiei electrice, în baza:

- a) unui contract standard, elaborat de către operatorul pieței organizate în urma unui proces de consultare publică și publicat pe pagina de internet a acestuia;

b) unui contract bilateral încheiat de participanți în baza contractului-cadru - contract-tip al Federației Europene a Furnizorilor de Energie;

c) asumării rolului de contraparte de către operatorul pieței organizate sau de către o terță parte desemnată de acesta, având calitatea de casă de compensare, sau de către o contraparte centrală, în cadrul tuturor tranzacțiilor încheiate.

(3) Piața produselor flexibile la termen reprezintă cadrul de tranzacționare a energiei electrice în baza contractului propus de inițiator, care respectă contractul-cadru publicat pe pagina proprie de internet a operatorului pieței organizate. Contractul-cadru este publicat de către operatorul pieței organizate înainte de data desfășurării sesiunii de tranzacționare, împreună cu alte documente relevante.

(4) Piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică reprezintă cadrul organizat de tranzacționare a energiei electrice administrat de operatorul pieței de energie electrică în conformitate cu prevederile reglementărilor din domeniul energiei electrice.

Cap. II

Definiții și abrevieri

Art. 3 - (1) În înțelesul prezentelor reguli, termenii de mai jos au semnificațiile următoare:

a) **calendar de tranzacționare** - calendar publicat pe pagina proprie de internet a operatorului pieței organizate, în care sunt prevăzute, pentru fiecare instrument supus tranzacționării în cadrul unei serii de instrumente generate pentru un produs standard, următoarele elemente: perioada de tranzacționare, definită prin prima zi de tranzacționare și ultima zi de tranzacționare, și durata livrării, definită prin prima zi de livrare și ultima zi de livrare;

b) **casa de compensare** - persoană juridică ce efectuează operațiuni de compensare și decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate, precum și orice operațiuni în legătură cu acestea, în conformitate cu reglementările proprii;

c) **contract-cadru** - contract de vânzare-cumpărare a energiei electrice elaborat de operatorul pieței organizate, în urma unui proces de consultare publică, care conține prevederi obligatorii care nu pot fi modificate, precum și un set de prevederi specifice, care pot fi propuse de participant, referitoare exclusiv la: termenele și modalitățile de plată, garantarea executării obligațiilor contractuale și penalitățile de natură financiară aplicabile;

d) **contract standard** - contract de vânzare-cumpărare a energiei electrice elaborat de operatorul pieței organizate în urma unui proces de consultare publică, ale cărui clauze nu pot fi modificate de părțile contractante;

e) **contraparte centrală** - entitatea, astfel cum este definită la art. 2 pct. 1 din Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;

f) **convenție de participare** - convenție standard elaborată de operatorul pieței organizate, care se încheie între acesta și participanții înscrși la piața organizată și care, după caz, este parte a procesului de autorizare conform reglementărilor operatorului pieței organizate, care prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților;

g) **cel mai bun preț** - cel mai mic preț dintre prețurile ofertelor de vânzare, respectiv cel mai mare preț dintre prețurile ofertelor de cumpărare înregistrat la un moment dat pe parcursul sesiunii de tranzacționare;

h) **furnizor de lichiditate** - participant la piață care încheie un acord specific cu operatorul pieței de energie electrică privind furnizarea de lichiditate pe piață și care este disponibil la solicitarea operatorului pieței de energie electrică pentru a ofera la vânzare și la cumpărare în același timp, pe oricare din piețele prevăzute la art. 2 alin. (1);

i) **limită de creditare** - valoarea maximă de credit pe care o instituție financiară o acordă unui participant la piață;

j) **ofertă coinițatoare** - ofertă de același tip cu oferta inițitoare, cu elemente identice, respectiv: aceeași cantitate de energie electrică, același profil zilnic de livrare și aceeași durată a livrării, aceeași opțiune privind tranzacționarea integrală/parțială, este de același sens - vânzarea sau cumpărarea - și implică aderarea la același tip de contract cu cel propus de participantul inițiator;

k) **ofertă inițitoare** - ofertă de energie electrică care inițiază procesul de tranzacționare în conformitate cu prevederile prezentelor reguli, precum și ale regulamentelor privind cadrul de

tranzacționare pe piața organizată de energie electrică și ale procedurilor operaționale proprii ale operatorului pieței organizate;

- l) **ofertă de răspuns** - ofertă care răspunde cerințelor unei oferte inițiatoare;
 - m) **pas de cotare** - fluctuația minimă a cotației unui contract;
 - n) **participant inițiator** - participantul la piață care depune o ofertă inițiatoare;
 - o) **participant la piață** - persoană fizică sau juridică, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
 - p) **platformă de tranzacționare** - sistem informatic administrat de operatorul pieței organizate și pus la dispoziția participanților la piață în scopul ofertării și realizării tranzacțiilor;
 - q) **terță parte** - persoană fizică sau juridică, diferită de operatorul pieței organizate de energie electrică, care îndeplinește funcția de contraparte în tranzacții.
- (2) Definițiile prevăzute la alin. (1) se completează cu definițiile prevăzute la art. 3 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.
- Art. 4** - Abrevierile utilizate în cadrul prezentelor reguli au următoarele semnificații:
- a) **ANRE** - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
 - b) **EFET** - Federația Europeană a Furnizorilor de Energie;
 - c) **Legea nr. 126/2018** - Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare;
 - d) **OP** - operatorul pieței organizate.

Cap. III

Cadru general

Art. 5 - (1) OP organizează și administrează, în condiții de transparență și nediscriminare, activitățile desfășurate de participanții înscrși sau, după caz, autorizați la segmentele de piață prevăzute la art. 2.

(2) OP are obligația să stabilească și să mențină proceduri, aplicații informatice și căi de comunicație securizate, de natură să îi permită monitorizarea permanentă a activității membrilor pe platformele sale de tranzacționare, în scopul prevenirii, identificării și sesizării oricăror acțiuni care pot constitui abuzuri și manipulări de piață în accepțiunea și sensul prevăzute de legislația națională și/sau comunitară.

Art. 6 - Tranzacțiile în cadrul oricărui segment de piață prevăzut la art. 2 se efectuează de OP în conformitate cu prevederile regulamentului propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică, aprobat prin ordin al președintelui ANRE, și cu procedurile operaționale specifice rezultate în urma unui proces de consultare publică.

Art. 7 - La elaborarea regulamentului propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică, specific fiecărui segment de piață administrat, OP respectă principiile/cerințele prevăzute de prezentele reguli.

Art. 8 - (1) Pe piața produselor standardizate la termen pot fi încheiate tranzacții fie direct între participanți, fie prin intermediul unei contrapărți. Executarea tranzacțiilor încheiate este garantată după cum urmează:

a) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul cu contraparte, de către contraparte sau terță parte, în conformitate cu regulile specifice ale acesteia, în condițiile legii; participarea efectivă la tranzacționare este permisă în limita garanțiilor existente la începutul zilei de tranzacționare, respectiv a garanțiilor actualizate și/sau a garanțiilor suplimentare constituite de participanți pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în funcție de tranzacțiile încheiate;

b) în cazul produselor tranzacționate prin mecanismul specific unei case de compensare, de către casa de compensare, în conformitate cu regulile specifice ale acesteia; casa de compensare asigură garantarea executării tranzacțiilor, în conformitate cu regulile specifice ale acesteia;

c) în cazul produselor tranzacționate direct între participanți, prin intermediul clauzelor privind garanțiile de bună execuție/plată prevăzute în contractul standard de vânzare-cumpărare al OP/în contractele tip EFET. **Contractul standard de vânzare-cumpărare al OP, altul decât cel tip EFET, care prevede o perioadă de livrare ce începe la mai mult de 30 de zile de la data semnării acestuia, iar durata livrării este de minimum 3 luni, trebuie să prevadă unul dintre următoarele moduri de garantare a executării contractului:**

- (i) plata unui avans de către cumpărător de 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru contractele cu

perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Plata se face în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(ii) constituirea de către cumpărător a unei garanții care să acopere 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Garanția se constituie și se transmite vânzătorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(iii) partea care alege modul de garantare a executării contractului, respectiv plata în avans sau constituirea de garanții, este cumpărătorul.

(2) Pe piața produselor flexibile la termen se pot încheia tranzacții în baza contractului propus de către participantul inițiator al unui ordin de vânzare/cumpărare și publicat pe pagina proprie de internet a OP, împreună cu alte documente relevante, dacă este cazul; garantarea executării obligațiilor contractuale este asigurată prin intermediul clauzelor contractuale, prevăzute în contractul propus de către participantul inițiator, în baza contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice. Contractul care prevede o perioadă de livrare ce începe la mai mult de 30 de zile de la data semnării acestuia, iar durata livrării este de minimum 3 luni, trebuie să prevadă unul dintre următoarele moduri de garantare a executării contractului:

(i) plata unui avans de către cumpărător de cel puțin 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și cel puțin 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Avansul se constituie în contul vânzătorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(ii) constituirea de către cumpărător a unei garanții care să acopere cel puțin 5% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și cel puțin 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni. Garanția se constituie și se transmite vânzătorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractului;

(iii) partea care alege modul de garantare a executării contractului, respectiv plata unui avans sau constituirea de garanții, este cumpărătorul.

(3) Pe piața instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, operațiunile de garantare, compensare și decontare a tranzacțiilor, precum și administrarea principalelor categorii de riscuri care decurg din tranzacționarea acestor produse sunt efectuate de către o contraparte - care poate fi OP sau o terță parte desemnată de acesta - conform regulilor sale specifice, în condițiile legii.

Art. 9 - Principiile/Cerințele specifice pieței produselor standardizate la termen sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă tuturor participanților la piață care se înscriu la piața produselor standardizate la termen și respectă convenția de participare și reglementările aplicabile;

b) OP definește produsele standardizate de vânzare/cumpărare de energie electrică, care au următoarele caracteristici:

(i) puterea minimă pe interval de decontare, stabilită de fiecare OP, conform procedurilor operaționale specifice, elaborate prin consultare publică;

(ii) durata livrării: o zi, exceptând ziua următoare zilei de tranzacționare/un weekend/o săptămână sau un alt interval cuprins între o zi și o săptămână, o lună/un trimestru/un semestru/un an clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

(iii) profilul zilnic al livrărilor: livrare la putere constantă în bandă/livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină/livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină/livrare la putere constantă în orice altă perioadă din zi formată din mai multe ore succesive; perioadele de livrare zilnică aferente fiecărui profil de livrare sunt clar definite ca oră de început și oră de sfârșit de către OP, iar acesta poate introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică al unui produs în funcție de cerințele pieței, conform unor criterii cuprinse în procedurile operaționale specifice ale OP, elaborate prin consultare publică;

(iv) contractul standard sau contractul EFET propus de participant, care respectă prevederile contractului-cadru;

(v) oferta caracterizată prin cel puțin următoarele elemente: durata livrării, conform caracteristicilor, respectiv data de începere și data de finalizare a livrării, puterea minimă pe interval de decontare și profilul zilnic de livrare;

(vi) termenii specifici ai angajamentului privind furnizarea de lichiditate ce devine aplicabilă în situații de lichiditate scăzută a pieței produselor standardizate la termen, prin care sunt stabilite cel puțin următoarele:

1. timpul de prezență cu ordine în piață: furnizorul de lichiditate va introduce ordine ferme, simultane, în două direcții (vânzare și cumpărare), pe parcursul a cel puțin 50% din orele zilnice de tranzacționare în care are loc tranzacționarea continuă, calculate pentru fiecare zi de tranzacționare;

2. regula potrivit căreia, în cazul reluării tranzacționării după întreruperi decise de către OP conform regulilor proprii, furnizorul de lichiditate se va asigura că se respectă timpul minim de prezență cu ordine în piață;

3. prețurile de ofertare: furnizorul de lichiditate va introduce ordine la prețuri competitive, la sau în limita maximă a intervalului de vânzare-cumpărare stabilit de OP, cu considerarea, după caz, a regulilor OP pentru stabilirea prețurilor de deschidere;

4. cantitățile ofertate: furnizorul de lichiditate introduce ordine pentru cantități comparabile; ordinele vor fi luate în considerare ca având o cantitate comparabilă atunci când cantitățile ofertate nu diferă cu mai mult de 50% și respectă cerințele minime de cantitate stabilite de OP;

c) OP stabilește, prin proceduri operaționale specifice proprii, algoritmul de stabilire a prețului tranzacțiilor în cadrul sistemului de tranzacționare;

d) OP organizează sesiuni zilnice de tranzacționare;

e) ofertarea și tranzacționarea se desfășoară anonim sau pe baza unor liste de eligibilitate notificate OP anterior tranzacționării sau pe baza oricăror alte criterii de preselecție permise de legislația în vigoare, stabilite de OP prin proceduri operaționale specifice proprii; în cazul în care este facilitată încheierea de tranzacții cu participanții la piață eligibili, OP asigură încheierea tranzacțiilor pe baza listelor de eligibilitate notificate OP anterior sesiunii de tranzacționare, cu respectarea principiului anonimității ofertării și încheierii tranzacțiilor în condiții concurențiale;

f) OP stabilește regulile de transparență și nediscriminare aplicabile pentru stabilirea listelor de eligibilitate acceptate anterior sesiunii de tranzacționare, pentru a fi configurate în sistemul de tranzacționare, dacă notificarea este realizată reciproc de către oricare doi participanți la piață;

g) participanții introduc ordine de ofertare prin completarea în sistemul de tranzacționare a cantității și prețului și selectarea sensului de ofertare, respectiv vânzare sau cumpărare, în timpul programului de funcționare a sistemului de tranzacționare, publicat de către OP;

h) pentru tranzacționarea în baza contractelor tip EFET, fiecare dintre participanții la piața organizată de energie electrică transmite OP listele de eligibilitate stabilite în baza contractelor, atât pentru vânzare, cât și pentru cumpărare; lista de eligibilitate va cuprinde un număr minim de ~~8 (opt)~~ 4 (patru) parteneri eligibili cu limita de creditare diferită de zero; listele de eligibilitate acceptate anterior sesiunii de tranzacționare sunt configurate în sistemul de tranzacționare, dacă notificarea este realizată reciproc de către oricare doi participanți la piață, conform prevederilor regulamentului și/sau procedurilor operaționale specifice proprii OP și prezentelor reguli;

i) ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților de a încheia contractul standard/tip EFET la prețul de atribuire și pentru numărul de produse standard încheiate la acest preț, conform notificării/raportului de tranzacționare emise/emis de OP, sau, în cazul contractului de tip EFET preagreat, de a-și asuma tranzacțiile respective, care se înscriu în anexa contractului în conformitate cu detaliile cuprinse în raportul de tranzacționare generat de platforma de tranzacționare și cu formularul de confirmare a tranzacțiilor primit de la OP;

j) pentru tranzacțiile realizate direct între participanți, OP verifică conformitatea contractului semnat cu contractul standard propus de participant, respectiv a contractului EFET, agreat între participanți înainte de participarea la tranzacționare; în situația nerespectării acestei obligații, OP are dreptul de a solicita plata unei sume penalizatoare participantului/participanților în culpă/executarea garanției, precum și suspendarea celui/celor în cauză de la tranzacționare, conform prevederilor regulamentului propriu și/sau procedurilor operaționale specifice proprii;

k) este interzisă modificarea, ulterior tranzacției, a clauzelor specifice referitoare la prețul de tranzacționare, cantitatea pe interval de decontare și profilul de livrare, precum și adăugarea altor servicii în mod tacit sau pe baza unor acte adiționale, a prevederilor contractului standard/contractului-cadru EFET/contractului propus;

l) prin derogare de la prevederile lit. i) și j), în cazul tranzacționării produselor standardizate la termen care beneficiază de serviciile unei contrapărți centrale, participanții la piață nu au obligația de a încheia

contractul standard, tranzacțiile producând efectele juridice de la momentul încheierii lor/acceptării tranzacțiilor de către contrapartea centrală.

Art. 10 - Principiile/Cerințele specifice pieței produselor flexibile la termen sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă tuturor participanților la piață care se înscriu la piața produselor flexibile la termen și respectă convenția de participare și reglementările aplicabile;

b) fiecare participant inițiator/coinițiator își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de energie electrică, care trebuie să conțină următoarele caracteristici:

(i) durata livrării, respectiv data de începere și data de finalizare a livrării;

(ii) cantitatea pe interval de decontare de energie electrică/profilul zilnic de livrare definit de ofertant și, subsecvent, cantitatea totală de energie electrică, care pot fi: livrare la putere constantă în bandă/livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină/livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină sau alte profiluri de livrare zilnică, și anume orice perioadă din zi formată din minimum 3 ore succesive de livrare la putere constantă; perioadele zilnice de livrare aferente fiecărui profil de livrare sunt clar definite ca oră de început și oră de sfârșit de către OP, iar acesta poate introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică în funcție de cerințele pieței, conform unor criterii cuprinse într-o procedură proprie rezultată în urma unui proces de consultare publică;

c) prețul minim solicitat, în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit, în cazul unei oferte de cumpărare;

d) opțiunea dintre tranzacționarea integrală cu un singur participant și cea parțială și/sau cu mai mulți participanți a cantității oferite; pentru puteri orare mai mari de 10 MW nu este permisă decât opțiunea de tranzacționare parțială/cu mai mulți participanți;

e) opțiunea privind utilizarea unei formule de ajustare a prețului de atribuire a contractului/contractelor în funcție de evoluția unui indice bursier public din domeniul energiei electrice, inclusiv formula aferentă;

f) opțiunea privind procentul de variație maximă a cantității orare față de valoarea prevăzută în ofertă, care se aplică la solicitarea unei părți, dacă există acordul exprimat la semnarea contractului;

g) participarea la tranzacționare este permisă în condițiile semnării convenției de participare la piața organizată de energie electrică;

h) OP organizează sesiuni de tranzacționare pentru ofertele inițitoare/coinițitoare de vânzare sau de cumpărare acceptate, în urma verificării conformității acestora cu reglementările aplicabile, potrivit procedurilor specifice proprii;

i) ofertarea se realizează pe baza transmiterii la OP a unor oferte inițitoare/coinițitoare și a contractelor-cadru propuse de inițiator, cu respectarea unui contract-cadru publicat pe pagina proprie de internet a OP;

j) după depunerea ofertelor coinițitoare și până la deschiderea sesiunii de tranzacționare, participantul inițiator și cei cu oferte coinițitoare pot modifica o singură dată prețul ofertei proprii, doar în sensul facilitării încheierii de tranzacții, și anume în creștere, în cazul ofertelor de cumpărare, respectiv în scădere, în cazul ofertelor de vânzare, și nu cu mai mult de 5% față de oferta inițitoare/coinițitoare cu cel mai bun preț; aceste modificări nu sunt dezvăluite altor participanți sau publicului înainte de deschiderea sesiunii de tranzacționare;

k) tranzacționarea se realizează prin depunerea ofertelor de răspuns de către participanți, conținând cantitatea oferită, dacă aceasta este diferită de cea din oferta inițitoare, în cazul în care inițiatorul a optat pentru tranzacționarea parțială/cu mai mulți participanți, opțiunea privind tranzacționarea parțială și un preț-limită acceptat;

l) OP verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus de participant; în cazul nerespectării acestei condiții sau dacă se constată erori de redactare a contractului, OP anunță părțile contractante în vederea corectării și retransmiterii contractului în decurs de o zi lucrătoare, iar în caz de refuz sau neîncadrare în termen, OP are dreptul de a solicita plata unei sume penalizatoare fiecărui participant în culpă/suspenda participării în cauză de la tranzacționare conform prevederilor regulamentului propriu și/sau procedurilor operaționale specifice proprii;

m) este interzisă modificarea, ulterior tranzacției, a clauzelor specifice referitoare la prețul stabilit la tranzacționare, durata livrării, cantitatea pe interval de decontare și profilul de livrare, precum și adăugarea altor servicii în mod tacit sau pe baza unor acte adiționale ale prevederilor contractului propus.

Art. 11 - Principiile/Cerințele specifice pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică sunt următoarele:

a) participarea la tranzacționare este permisă tuturor participanților la piață care se înscriu sau, după caz, se autorizează conform reglementărilor OP și respectă convenția de participare și reglementările aplicabile;

b) produsele care se tranzacționează sunt definite prin cel puțin următoarele elemente:

- (i) denumirea și simbolul produsului;
- (ii) mărimea contractului și numărul de contracte;
- (iii) scadența contractului;
- (iv) moneda de tranzacționare;
- (v) perioada de tranzacționare definită prin: prima zi de tranzacționare și ultima zi de tranzacționare a produsului;
- (vi) pasul de cotare;
- (vii) prețul zilnic de decontare și prețul final de decontare;
- (viii) regulile aplicabile decontării fizice, corespunzătoare fiecărui produs tranzacționat;

c) OP definește produse standard, cu următoarele caracteristici:

- (i) puterea minimă pe interval de decontare, stabilită de fiecare OP, conform procedurilor operaționale specifice, elaborate prin consultare publică;
- (ii) durata livrării: OP poate defini produse standard pentru oricare dintre perioadele standard de livrare de o zi, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an, clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;
- (iii) profilul zilnic al livrărilor: OP poate defini produse standard pentru oricare dintre profilurile zilnice de livrare la putere constantă în bandă/livrare la putere constantă la ore de vârf de sarcină/livrare la putere constantă la ore de gol de sarcină;

d) OP stabilește, în cadrul procedurilor operaționale specifice proprii, algoritmul de stabilire a prețului tranzacțiilor în cadrul sistemului de tranzacționare;

e) ordinele de vânzare/cumpărare pot fi plasate tot timpul pe parcursul sesiunii de tranzacționare, iar tranzacționarea are loc pe o bază continuă;

f) produsele sunt actualizate zilnic, însemnând că valoarea acestora se modifică în funcție de prețul zilnic de decontare, care este stabilit de contraparte conform regulamentului propriu și/sau procedurilor specifice proprii;

g) calendarul de tranzacționare va fi publicat pe pagina de internet a OP, iar sesiunile de tranzacționare se vor desfășura conform calendarului stabilit de acesta, cu actualizare ori de câte ori este cazul.

Art. 12 - Regulamentul privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică elaborat de către OP conține cel puțin următoarele:

a) segmentele piețelor organizate la termen pe care urmează să își desfășoare activitatea;

b) datele de identificare ale entității care își asumă rolul de contraparte în cadrul fiecăreia dintre piețele produselor standardizate la termen, precum și al pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, după caz;

c) descrierea produselor destinate tranzacționării în cadrul fiecărui segment al pieței organizate pe care îl administrează;

d) mecanismele de garantare, compensare, decontare a tranzacțiilor încheiate în cadrul fiecărei piețe organizate la termen pe care o administrează;

e) cadrul de organizare și modul de desfășurare a ședințelor de tranzacționare;

f) mecanismele de tranzacționare utilizate;

g) informațiile publicate zilnic în conformitate cu prevederile art. 19.

Art. 13 - În termen de maximum 90 de zile de la obținerea licenței, OP transmite ANRE spre aprobare regulamentul propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică.

Art. 14 - (1) Regulamentul propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică la termen, aprobat în condițiile art. 6, se publică de către OP pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Procedurile operaționale specifice privind fiecare segment de piață și convenția de participare, precum și alte documente stabilite prin regulamentele proprii rezultă în urma unui proces de consultare publică.

(3) OP publică pe pagina proprie de internet procedurile operaționale specifice, precum și convențiile de participare.

Art. 15 - Participanții la piața organizată de energie electrică la termen și OP au obligația să respecte prevederile regulamentului specific aprobat de ANRE, procedurile operaționale specifice necesare

organizării și funcționării fiecărui segment al pieței organizate de energie electrică la termen, precum și prevederile convenției de participare, proprii fiecărui OP.

Art. 16 - (1) Orice modificări și/sau completări aduse regulamentului propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică la termen se transmit ANRE spre aprobare.

(2) Modificările și/sau completările prevăzute la alin. (1) se publică de către OP pe pagina proprie de internet, în termen de maximum 24 de ore de la publicarea ordinului de aprobare a acestora în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 17 - Înregistrarea participanților la piața organizată de energie electrică la termen se face la solicitarea acestora, adresată OP, conform procedurilor operaționale specifice, prin semnarea convenției de participare la piața respectivă și îndeplinirea tuturor cerințelor menționate de OP. Convențiile de participare la piață sunt elaborate de către OP în urma unui proces de consultare publică și reflectă drepturile și obligațiile reciproce ale părților, în conformitate cu prevederile regulamentelor proprii privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată de energie electrică și ale procedurilor operaționale proprii ale OP.

Art. 18 - (1) Un participant la piața organizată de energie electrică la termen se poate retrage din proprie inițiativă de la oricare din segmentele de piață la care s-a înscris, în baza unei înștiințări scrise adresate OP, cu respectarea reglementărilor specifice OP.

(2) OP va proceda la suspendarea sau revocarea înregistrării unui participant la piață în situația în care acesta nu respectă prevederile convenției de participare, ale regulamentului propriu privind cadrul de tranzacționare pe piața organizată sau ale procedurilor operaționale specifice.

Art. 19 - (1) Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor standardizate la termen, OP are obligația de a publica zilnic, pe pagina proprie de internet, suplimentar cerințelor de la art. 9, următoarele informații:

- a) numele produsului tranzacționat;
- b) prețul de atribuire;
- c) puterile/cantitățile aferente fiecărui preț de atribuire înregistrat;
- d) alte date prevăzute în regulamentele proprii fiecărui OP.

(2) Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor flexibile la termen, OP are obligația de a publica pe pagina proprie de internet, în plus față de cerințele de la art. 10, cel puțin următoarele informații, după încheierea fiecărei sesiuni de tranzacționare:

a) caracteristicile ofertei inițitoare: numele participantului inițiator, obiectul ofertei, vânzare sau cumpărare, și codul ofertei inițitoare, cantitatea pe interval de decontare și profilul zilnic al livrărilor, opțiunea de tranzacționare integrală/parțială, perioada de livrare, prețul de deschidere, contractul propus;

b) prețul de închidere a licitației;

c) pentru fiecare tranzacție încheiată, numele vânzătorului, numele cumpărătorului, cantitatea pe interval de decontare și cantitatea totală de energie electrică tranzacționată;

d) prețul final și cantitatea aferente fiecărei oferte, inclusiv ale celor netranzacționate;

e) alte date prevăzute în regulamentele proprii fiecărui OP.

(3) Pentru tranzacțiile încheiate în cadrul pieței instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice decontate prin livrare fizică, OP are obligația de a publica zilnic, pe pagina proprie de internet, la sfârșitul sesiunii de tranzacționare, cel puțin următoarele informații:

a) ziua de tranzacționare;

b) denumirea produsului;

c) prețul de decontare;

d) ultimul preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;

e) volumul tranzacționat corespunzător ultimului preț înregistrat la închiderea sesiunii zilnice;

f) variația procentuală (crescătoare/descrescătoare) a prețului zilnic de decontare;

g) prețul mediu ponderat și volumul total aferent acestuia;

h) numărul tranzacțiilor înregistrate;

i) numărul participanților la sesiunea de tranzacționare care au realizat cel puțin o tranzacție.

Art. 20 - OP pot dezvolta, în afara modalităților de tranzacționare pe baza produselor prevăzute la art. 2, și alte platforme de tranzacționare pentru produse nestandardizate pe baza unor regulamente și proceduri proprii elaborate de către aceștia și publicate pe paginile proprii de internet, pentru a asigura condiții de concurență și de acces transparent și nediscriminatoriu al tuturor participanților la piață.

Art. 21 - (1) În situații de lichiditate scăzută pe oricare dintre piețele prevăzute la art. 2 alin. (1), OP poate solicita activarea serviciilor unui furnizor de lichiditate, în următoarele condiții:

a) furnizorul de lichiditate se angajează să ofere o anumită cantitate de energie electrică, definită de OP, atât la vânzare, cât și la cumpărare, într-un anumit interval de timp convenit, în conformitate cu condițiile stabilite în acordul specific încheiat între acesta și OP;

b) termenii specifici ai angajamentului privind furnizarea de lichiditate se stabilesc în acordul specific, care trebuie să prevadă cel puțin obligații privind introducerea în piață a ofertelor de vânzare și de cumpărare, specificarea tipului de produs pentru care se introduc ofertele, timpul de prezență cu oferte în piață, prețurile de ofertare și cantitățile oferite.

(2) În baza serviciului oferit, furnizorul de lichiditate poate beneficia de reduceri ale tarifelor/comisioanelor percepute de OP pentru participarea/tranzacționarea pe piață.

Cap. IV

Tarife

Art. 22 - (1) Pentru activitățile și serviciile desfășurate, OP are dreptul să perceapă participanților la piață tarife și comisioane, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Tarifele și comisioanele prevăzute la alin. (1) trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective, care să asigure recuperarea costurilor.

Art. 23 - Titularii licențelor de administrare a piețelor organizate de energie electrică au obligația de a publica pe pagina proprie de internet toate tarifele și comisioanele aplicabile.